

Bevezető

A szatmár-beregi táj

A Tisza, Szamos, Kraszna és Túr ölelésében, a történelem kovácsolta egygé Szatmárból, Beregből, Ung és Ugocsa pereméből azt a térséget, amelyet a haza baloldalának is neveznek. Ide rohanást érzékel a Tisza, hogy merész ívvel karolja át a 6000 km²-nyi vidéket, amelyet megszelídülten szel át a Szamos, kanálisba kényszerítve a Kraszna, ágakra szakadva a Túr.

A térség három országgal határos. Ukrajna, Szlovákia és Románia a szomszédai, a határ két oldalán élők rokoni szálai a kultúra, a szellemiség közvetítői is.

Szatmár-Bereget a természet megáldotta minden szépséggel. Máig őrzött csodavilágában otthon van a ritka madár, a jégkori virág, az évszázados fa, a sosem bolygatott ősgyep. A ma itt hazát találó, több mint félmillió ember minden sejtjében hordozza a múltat. A história edzette az itt élőket, akik szüntelen csatákat vívtak vízzel, szellel, urasággal, szegénységgel, a szélre vetettség átkával.

Szatmárban, Beregben hosszú idő alatt alakult ki a sokféleség egysége, melyben a honfoglalók öröksége a Partium szellemiségével, a kálvinista racionalizmussal és a görög katolikus buzgósággal, a szabadságharcos lelkesedéssel és a parasztmozgalom lázadó keménységével keveredik.

A „szatmári végek”

A mai Szabolcs-Szatmár-Bereg megye szatmári része a Tiszaáttal és a Szamosáttal közrefogott terület az a vidék, amelyet lakosai Erdőhátnak neveznek, a mi szűkebb hazánk. Széle ez az országnak, itt jelzi a térkép legkeletibb pontját. Két ország, Ukrajna és Románia határának kapcsos zárójele fogja közre Szatmárt. Bár a Szatmár-beregi síkságnak ezt a részét földrajzi szempontból egységesen a Szamosközhöz sorolják, archaikus vonásokat őrző tárgyi és szellemi kultúrája miatt néprajzilag mégis önálló egység, ugyanakkor átmeneti tájnak is nevezhetjük az Alföld és az erdélyi, kárpáti előhegyek között.

A táj történelme

Bár ez a táj földrajzilag az Alföldhöz tartozik, az Alföld peremén fekszik, a vizek és az erdők mégis elzárták az ország centrális területeitől. Közigazgatásilag hosszú időn át a Partiumhoz tartozott, évszázadokig erős erdélyi befolyás alatt állt, történeti sorsa Erdélyhez kötötte.

Az erdők, vizek, mocsári várak tartották vissza a törököt is attól, hogy a hódolt Alföldhöz hasonlóan elpusztítsa a vidéket. Azzal, hogy 1562-ben Ibrahim budai és Malkócs temesvári basa húszezernyi török seregét sikeresen visszaverte a szatmárnémeti várórség, Szatmár megye megmenekült a török megszállástól. Így maradhatott meg a kis falvak középkorban kiépült hálózata, amely az Alföld középső részein elpusztult.

De Szatmár sorsa sem volt könnyű a háborús évszázadokban: végigszenvedte a királyság és az erdélyi fejedelemség összecsapásait, az Erdélyt érő, évszázadonként megújuló tatár betöréseket, Básta uralmát, a reformációval kezdődő vallásháborúk viharait, a lengyelek II. Rákóczi György trónigénye miatt indított 1658-as bosszúhadjáratát, Karaffa tábornok kegyetlenkedését és a szatmárnémeti zsoldosok portyázásait. A Rákóczi-szabadságharc idején hadszíntérré vált és elpusztult az Erdőhát is. A helyi emlékezet a mai napig ôrzi a tiszai átkelés, és az Ocskay vezette kurucok 1703-as diadalmas csatájának emlékét, s tisztelettel tekint a Garád-erdőre, a Rókás mezejére.

A megye fejedelmi földesurai, a Báthoriak, Bethlenek, Rákócziak, valamint az erdőháti falvak birtokosai, a Kölcsey-ek, a csaholyi uradalom örökösei és a területen nagy számban élő kismesek jobbágyaikkal együtt az első reformációtól őrizték egységes református vallásukat. Bár a területet érő évszázados megpróbáltatások során a községek többször elnéptelenedtek, az ellenség elvonulása után lakóik újra és újra visszatértek portáikra. Így a mai napig is csak elvétve akad egy-két katolikus, vagy evangélikus templomtorony az Erdőhát, Tiszahát környékén arra utalva, hogy újabban betelepült lakói is vannak a falunak; szlovákok, ruszinok, svábok.

A kuruc háborúk óta aránylag bolygatatlan területen egészen a múlt század vége felé megindult folyamszabályozásokig, lecsapolásokig egyre népesebbé váltak az erdőségek, mocsarak közötti táguló irtásokon gazdálkodó kis falvak. Viszonylagos elszigeteltségük megtartotta a középkori gazdálkodás és építkezés sok vonását. Bár tudatukban erősen élt a régi feudális tagolódás emléke, voltaképp egyöntetű életformát élő társadalmunkban a századfordulóig nemcsak megőrizték, hanem éltek is a korábbi századok sok hagyományát és

továbbörökítették a múlt történelmi, társadalmi tudatát. E tudat megformálásában, ápolásában jelentős szerepet játszottak a paraszti szinten élő kismanesi falvak, amelyek századokon át harcoltak nemesi jogaik megvédéséért, vagy visszaszerzéséért. Ezekben a küzdelmekben alakult ki hagyományos ellenzékiességük, amely a XIX. század elején a szatmári megyegyűléseket a reform-mozgalom egyik fontos fórumává tette. A megyegyűléseken Kölcsey Ferenc is, mint erdőháti nemes szerepelt, Wesselényi Miklós országos visszhangú beszédekkel mondott, 1841-ben itt fogalmazták meg a „Szatmári 12 pontot”, amely az 1848-as törvényalkotásnak is egyik alapja lett.

Általános tudnivalók Kölcseről

Kölcse a Szatmári-síkságon, Nyíregyházától ÉK-re, mintegy 100 km-re található település. A 491-es úton közelíthető meg. Éghajlata a mérsékelt hűvös és mérsékelt meleg éghajlati öv határán fekszik. Az évi napsütéses órák száma 1960-1970, a középhőmérséklet 9.6-9.7°C, a csapadék 650-670 mm. Az uralkodó szélirány az északi és a déli. A településtől délre az Öreg-Túr folyik. Erdőtársulásait túlnyomórészt tölgyesek alkotják, kisebb területet képviselnek az akácok, a nemes nyárok és a lágylombúak. Nagy felületeket borítanak a mocsárrétek és az ecsetpázsitos rétek. A lágyszárú fajok közül főként csomós palkával, erdei madárhurral és pázsitlevelű nőszirmmal találkozhatunk. Talaja fiatal nyers öntéstalajokból áll.

Kölcse Történeleme

A község a Szatmári-síkság egyik legrégebbi települése. A Túr és Eszteró nevű mellékága által körülzárt szigetre épült. Első írásos említése a nevezetes cégénymonostori összeírásban található. Régészeti leleteket is találtak a területén. A Béla tagban csatornázás során bukkantak neolitikori cserepekre, de egy bronzkori kincslet is előkerült határában.

A terület eredetileg a Szent-Mágócs nemzetséghez tartozó Kölcse nevű comes birtoka volt. A falu nevét 1344-ben még Kwlche, 1479-ben Kewlche formában írták. A település neve személynévi, feltehetően török eredetű, amely a magyar nyelvben érte el

végleges formáját.

A XIV-XV. században a Kölcsey uradalom központja volt. 1344-ben Lajos királytól kapott új adományt rá és vámjára. 1518-ban kúriát is emeltek itt. Előnyös földrajzi fekvésének köszönhetően (közlekedési útvonal, kompátkelő a Túron) már a XVI. században bekapcsolódott a kereskedelmi forgalomba és városias jellegű településsé vált. A Pálosrendnek papnevelője volt Kölcsen a XVI. században nemes ifjak részére. Önálló iskola is működött a településen a XV. század második felétől, amikor a tanítói hivatal különvált már a papi hivattaltól.

A Kölcseyek mellett részbirtokosai is voltak, így a XVI. század elejétől a Kende, Gacsályi, Kömörei, Perényi és Őri Daczó család. 1642-ben Kölcsey Péter és Zsigmond új adományt kapott az egész birtokra, így a XVII-XVIII. században az egész terület tulajdonjogát megszerezték. A XVIII. század első felében a lakosságot megtizedelte a pestis-járvány, ezért II. Kölcsey György Sáros, Gömör és Zemplén megyékből szlovákokat telepített be, akiknek jobbágytelket is adott. A XVIII. század végén Kölcsey György lányai révén a Csicseri Ormos, az Egri, a Nagyiday és az Uketyevich családok tulajdona lett. Mellettük a XIX. század során több kispapnak is volt telektulajdona a községben.

Kölcse határába 1345-ben beolvadt Töröstelek, majd 1411-ben a Ravaszd nevű település. Nem sokáig voltak lakott területek, mert a XV. században már csak pusztaként írtak róluk.

Építészeti, kulturális emlékek

Kölcse jellegzetes kétutcás falu, szalagtelkekkel, melyek soros beépítésűek. Református templom: A településnek más a XV. század elején volt katolikus temploma és papja. A barokk stílusban épült első templomot 1696-ban Kölcsey György építette újjá, amikor áttért a protestáns vallásra. Az eredeti templomhoz előteret építettek, a berendezési tárgyakat kicserélték. A különálló fa harangláb 1794-ben készült, felújítása 1994-ben történt. Császárfája egyetlen fából készült. 15 méter magas. Ez az egyetlen fa harangtorony, amelyen még bükkfázsindely található. Három harang

található a toronyban: a kicsi 60 kg-os 1668-ból, a középső 330 kg-os 1925-ből, a legnagyobb 750 kg-os harangot 1991-ben öntötték újjá Órbottyánban. A templom szabadon álló, késő gótikus. Különlegessége, hogy a megyében - Nyírbátoron kívül - ez az egyedüli egyterű, gótikus falusi templom. A templom északi oldalán nincs ablak, míg a délin négy is elhelyezkedik: kettő a hajóban, kettő a szentélyben. Két ajtó van: a nyugati is egykor csúcsíves volt, de ívei beszakadtak, és nem állították vissza régi formájában. A déli ajtó csúcsíves, és a később, 1769-ben a templomhoz épített portikusból nyílik. Az orgonát a debreceni mester, Kerékgyártó István építette 1905-ben, amikor a templomot is javították. Az evangélikus templom 1867 és 1869 között épült. Homlokzati tornyos, klasszicizáló stílusú építmény.

Év	Lakónépeség	Állandó népeség
1949	1464	-
1960	1655	1699
1970	1578	1712
1980	1504	1604
1990	1460	1565
1996	1425	1501

Kölcse lakosságának száma folyamatosan csökken 1960 óta, a jelenlegi lélekszáma 1524 fő. A korcsoportos megoszlás nagyjából a megyei átlagnak megfelelő. Az élveszületések és halálozások aránya nem jelentős, de sok a települést elhagyók száma, ehhez képest kevés a beköltöző.

Területi adottságok

A települést körül öleli az öreg túr. Erdőtársulásait túlnyomórészt tölgyesek alkotják, kisebb területet képviselnek az akácok, a nemes nyárok és az ecsetpázsitos rétek. A településen a mérések alapján megállapítható hogy még a kritikus időszakokban is alacsony a parlakfű pollenjének koncentrációja.

Az öreg Túr és környékének növény és állatvilága

-Nőszírom, Sulyom, Tavirózsa, Som, Mogyoró, Vadrózsa, Kőris, Juhar, Éger, Tölgy

-Halványfoltú küllő, Réti csík, Vágó csík, Selymes durbincs, Sújtásos kűsz, Kurta baing, És több, mint 40 féle halfaj, Rák, Teknős, Vadkacsa, Vízityúk

Egészségügyi intézmények

Gyógyszertár

Fortuna gyógyszertár. Arany János u. 6. szám alatt található.

Orvosi rendelő

Orvosi rendelő: Kölcsey út 98., Tel.: 44/ 377-777

Fogorvos

Kölcse községben egy fogorvosi rendelő található, mely több környező település fogászati alapellátását biztosítja.

A fogorvosi ellátást Dr. Horvát Mihály vállalkozó fogorvos végzi

A rendelések időpontjai:

Hétfő:	10.00 - 18.00
Kedd:	8.00 - 15.00
Szerda:	8.00 - 16.00
Csütörtök:	8.00 - 14.00
Pénteken	nincs rendelés

Hétfői ügyelet, rendelési időn kívüli betegellátás nincs. Szerdán gyermek és iskolai fogászat van.

Fehérgyarmati ügyelet

Felnőtt Háziiorvosi Szolgálat :	Gyermekorvosi Rendelő :
Fehérgyarmat Kossuth tér.47.	Fehérgyarmat Május 14.tér 10.
Fehérgyarmat Május 14.tér.10.	Tömöttvár u.38.
Fehérgyarmat Tömöttvár u.38.	

Központi Orvosi Ügyelet : Fehérgyarmat Besenyei u.3. Rendelési idő : hétköznap 18 h-tól 6 h-ig, szombat-vasárnap 6 h-tól 6 h-ig.

Fogászati rendelések :

Rendelési idők helyileg :

Szamos u.14.	Tömöttvár u.24.	Besenyei u.3.
Hétfő-kedd-csütörtök-péntek : 8-14	Hétfő-től péntek-ig : 8-14 h-ig	Hétfő-szerda-péntek : 8-14
Szerda : 13-19 h		Kedd-csütörtök : 11-17 h

Táborhely

Kölcese: Turista Ház Tel: 44-435-632/377-601 Fax:44-435-631 E-mail: szatmart@axelero.hu

Oda-vissza út

Tiva Bus Kft Tiszavasvári 06-42-372-322

45 Fős busz klímás 210 Ft/Km

Oda $97 \times 210 = 20370 \times 2 = 40740$

Vissza Máriapócsi kitérővel $97 \times 210 + 2 \times 10 = 24570 \times 2 = 49140$

Összesen: 89880 HF

Becsült útidő: 2 óra

Útvonal: Nyírtelek-Nyíregyháza-Baktalórántháza-Mátészalka-Fehérgyarmat-Kölcese (97 Km)

Környező települések-Turisztikai célpontok

Szatmárcseke: 10km Kölcsey síremléke, kopjafás temető, szárazmalom, Kölcsey kastély, emlékház

Túristvándi: 8km Vízimalom, 2 fürdőhely

Kis-bukó: 4km

Fölesd: 8km Múzeumfaló

Sonkád: 2km Árpádkori templom

Kölcseai Magyarságismereti tábor

Résztevők

-36 gyerek 6 csoportvezető 1 szakácsnő + táborvezető = 44 fő

- Nemek becsült aránya 22 lány/14 fiú csoportvezetőknél 4/2

Vasárnap Nyitott szívvel

13:30 indulás Dózsaszőlői plébániától és megáll a nyírteleki templom előtt

- Megállót az uton nem tervezek

16:15 érkezés

Táborfoglaló Cuccokat az ágyra, a segítők irányítanak, addig végignézem nem maradt-e semmi a buszban

16:25 múlva élelmiszerek lepakolása a buszról. Előzetesen termény és nyersanyag adományt kérek a hívektől

17:00 nagygyűlés kiscsoportok kiválnak és bejárják a tábort mi merre meddig.

- hat csoport alakul azonos nemű csoporthoz azonos vezető kerül. A táborvezető a csoportokat váltva kapcsolódik be.

- figyelembe kell venni, hogy mindenkinek legyen legalább egy csoportja a csoportján belül

A csoport (6 fős lánycsoport) csoportvezető 1

B csoport (6 fős lánycsoport) csoportvezető 2

C csoport (6 fős lánycsoport) csoportvezető 3

D csoport (6 fős lánycsoport) csoportvezető 4

E csoport (7 fős fiúcsoport) csoportvezető 5

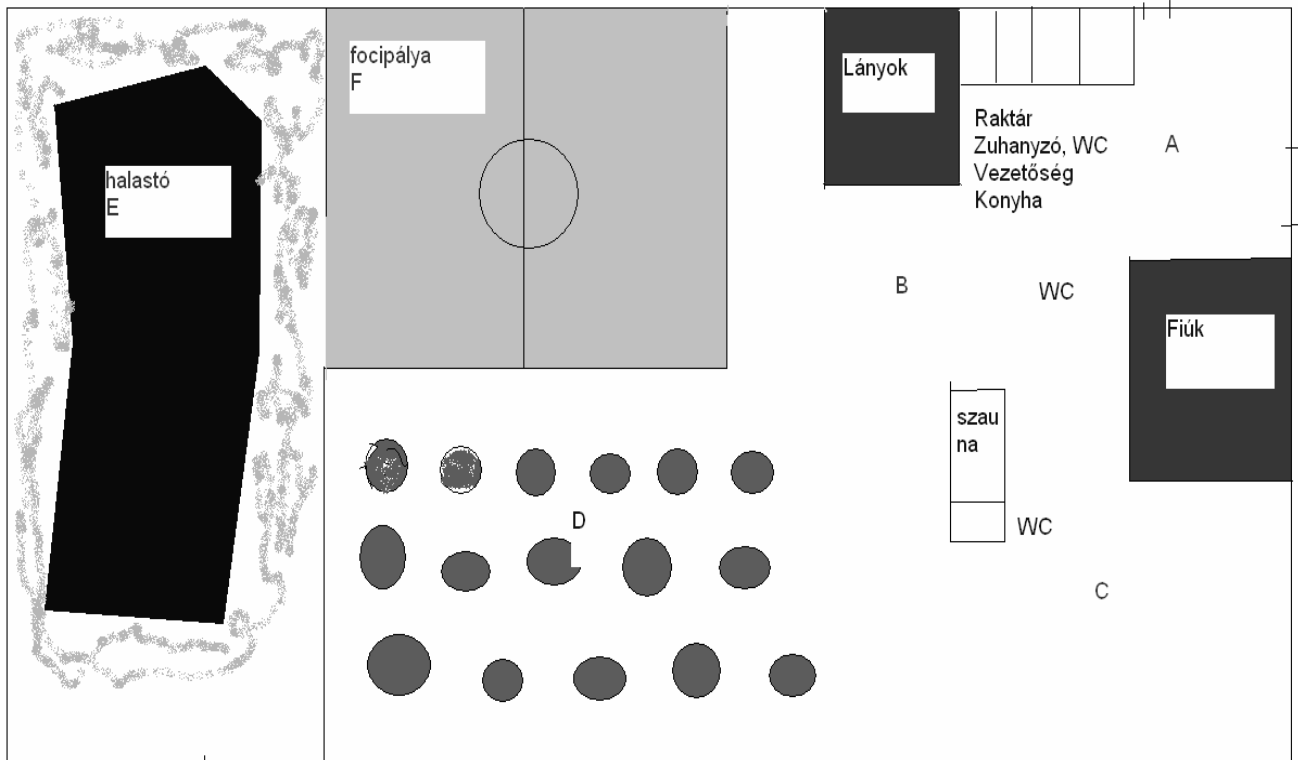
F csoport (7 fős fiúcsoport) csoportvezető 6

17:30 Tábor szabályzat és napirend és kézműves foglalkozás ismertetése.

Tábor szabályzat

- 1, Az alsó ábrán felrajzolt tábor területet csak csoportvezetővel hagyjuk el.
  - 2, Azért vagyunk itt, hogy megismerkedjünk istennel és a tábor résztvevőivel.
  - 3, A táborban arra törekszünk, hogy mindenki jól érezze magát. A résztvevők öröme lehet felhőtlen, de nem a másik javára.
  - 4, A fiúk és a lányok találkozóhelye az udvar, eső esetén a lányok szállásának nappalija.
  - Egyébként egymás szállására csak vezetővel lépünk be.
  - 5, Amit nem értesz miért kell megtenni, azt is meg kell tenned.
  - 6, Ha valakire többször rá kell szólni azt a vezetője kizárhatja a következő közös játékból.
  - 7, Az úton a strandon, a csónakba úgy viselkedünk, ahogy azt a csoportvezető kéri.
  - 8, Vigyázzunk a minket körülvevő eszközök épségére, ha mégis valami baj történne szólj a csoportvezetődnél.
  - 9, Strandolás, szaunázás után és lefekvés előtt kötelező a zuhanyzás.
  - 10, Ami ezen kívül nem érthető azt bátran kérdezd meg.
- + Az alábbi rajzon feltüntetettük a tábor mely területének tisztaságáért mely csoport a felelős.

Napirend Állandó Részei

<p>07:00 Ébresztő</p> <p>07:20 indulás a templomba</p> <p>07:30 Szentmise</p> <p>-vissza a táborba</p> <p>-terítés</p> <p>08:30 reggeli</p> <p>-napos csoport mosogat</p> <p>09:20 Napi program kezdete</p>

- Köztes programok -

<p>- napos csoport terít</p> <p>19:00 vacsora</p> <p>- napos csoport mosogat</p> <p>- 19:40 Kézműves foglalkozás</p> <p>- 5 csoport részére, a napos csoport pihen</p>

- Változó esti programok –

Kézműves foglalkozás

1, Magyaros ing és blúz összevarrása: Vajszerű vászonból vágjuk az anyagot. Előre kell készíteni legalább három különböző méretű „szabásmintát”. Kemény kartonból készítjük el az ing és blúz kiterített másait, e mentén körbevágatják az vásznat és ezután keresztszemes öltésekkel már csak össze kell varrni. Érdekes a gomblyukakat is körbevarrni de gombok helyett hosszúkécs akasztókat készítsünk.

2, Sapka, süveg készítése: Az ing anyagát használjuk itt is. Fejmérettől függően 5, 6 elnyújtott háromszög alakú szövetből varjuk össze. Az alsó rész egy Kb. 2 centi széles puhább anyaggal belülről megerősítjük.

3, Táska: Ugyanebből az anyagból 30 centi széles csíkot vágunk, három részre osztjuk ceruzával, úgy, hogy a legfelső rész 1 centivel hosszabb legyen, ez lesz ugyani a fedél. Az alsó kettőt két széle mentén összevarrjuk. Fület len kötélből kap a táska aminek a két nyílását a befűtés után körbe varrjuk a kötél két végére pedig görcsöt teszünk a táska belseje felől, hogy ki ne csússzon.

4, Varrott mintákkal: A mintát elkészítjük viszonylagos tartással bíró drótból. Ezt a díszíteni szánt ruhadarab belső oldalához varrjuk majd végigöltjük átfűzéssel. A díszítés a táskánál és a sapka nem fejhez érő részénél alkalmazható. A drótot benn is hagyhatjuk tartást ad az anyagnak. Drót mintákat vastag dróttal előre készítsünk többet (fiú, lány) e mentén meghajthatják maguknak,

5, Díszítés gyöngyökkel és fémlemezekkel: Ezeket az ingre és a sapka alsó részére varrhatjuk fel. A gyöngy átlukasztott legyen a fémlemeznek alkalmasak a különböző méretű réz és alumínium anyák.

-
- ezt követően kiscsoportos ismerkedés
  - Körbe ülnek, és mindenki elismétli az előtte bemutatkozottak neveit.
  - Majd párba elvonulnak megjegyzik egymás hobbiját, vannak e testvérei mik szeretnének lenni... Visszatérve a másik mögé beállva bemutatják egymást.

19:00 vacsorára a gyerekek lehoznak minden chipszet édességet, élelmiszert.

20:00 indulás a templomba

20:15 táborindító szentmise

Prédikáció: Milyen szálak kötnek minket a földhöz. Mik adják azt az érzést, hogy tartozok valakikhez, valahova.

- Közösség ezen belül is a barátok a magyarságtudat, és a család.

Pasztorális szemináriumi Dolgozat: Kölcséni Magyarság ismereti tábor.

- Most otthagytuk szüleinket egy hétre, hogy a másik két számunkra kapaszkodót, jelentő dolgot megerősítsük.

- A példa Jézus aki egyszerre volt

Zsidó: (megtartotta a törvényt tisztálkodás, zarándoklat a templomba)

Közösségi ember: (tanítványai voltak, életét adta barátaiért)

Izrael lakója volt, minden amit tudott azt egy több ezer éves kultúrából merítette. Ez a hatalmas lehetőség számunkra is adott, éljünk is vele. **ÁMEN**

21:15 indulás vissza

21:30 Kimegyünk megnézzük esti fényben a Túrta. Itt mindenki leírja mit vár ettől a tábortól egy köre kötözi majd közösen bedobjuk azokat a vízbe.

23:30 Nap záró ima körbe állva kézen fogva egymást (Erdő mellett...)

Hétfő, Egységben az erő (napos A csoport csoportvezetői)

Prédikáció: A minta az apostolok Jézus körül. Először csak együtt voltak nem voltak közösség. Jézus halálakor elbujdostak. Vitakoztak ki lesz az, aki Jézus mellett ül majd a mennyben, és hogy kit szeret legjobban Jézus.

- A közönség széthullik, Jézus halálakor elbujdosnak a tanítványok. A hír, hogy Jézus a bűneinkért meghalt Jézus föltámadt össze hozza újra a tanítványok.

- A Jézusba vetett hit adja a közösség erejét.

- A keresztény évszázadok során összetartó hazánk élére szentek álltak. A hívő közösség csak megölhető de szét nem verhető.

- Olyan szorosan kapcsolódnak össze a közösség tagjai, amennyire az egyének kapcsolata szoros az Istennel. **ÁMEN**

09:35 érkezés a pap tóra (Kölcsén belül egy strand 10-15 percnyi járásra a tábortól)

- fürdés

11:40 Indulás vissza, mindenki hoz egy ágat.

11:55 Zuhanyzás Először a napos csoport.

- terítés Ágak összegyűjtése

13:00 Ebéd mosogatás a napos csoport

14:15 kiscsoport:

Pasztorális szemináriumi Dolgozat: Kölcséni Magyarság ismereti tábor.

- Egy kis felmérést csinálunk a gyerekek tudta nélkül, megnézzük milyen az Isten és egyházképük és hogy mit jelent számukra az hogy magyarnak születtek. A kiscsoporton ezeket a témákat vennék elő. A leggyakoribb torzulások leépítésére érdemes odafigyelni a prédikációkban és a beszélgetések során.

- A másik naphoz kapcsolódó kérdés, hogy milyen a jó barát, milyen a jó baráti társaság „közösség”.

- Mit várunk el a barátunktól. Lehet-e barátok, közösség nélkül élni.

15:15 fagyizás (előre vett dobozos)

15:45 Játék

- Météázás a helyi focipályán

Résztevők: Csapatonként 12 fő, 10-14 éves, felső tagozatos tanulók, de minimum 4 leány csapatonként. Egy táncsoport csak egy csapattal nevezhet!!!

A játék menete és szabályai:

Támadójáték: A csapatokat sorsolással megválasztjuk. Az ütőcsapat tagjai (a támadók) az első ütő kivételével számozási sorrendben a 3 méteres vonal mögött helyezkednek el. A külső kapócsapat tagjai (a védők) szétszórta felállnak a játéktéren.

Az adogató feláll az ütővel szemben 3-4 méterre. Függetlenül és minimum a föld fölé 2,5 méterre az ütő és dobó játékos közé. Feldobja a labdát, majd hátralép.

Az ütő a feladott labdát megkísérli kiütni a bottal. Ha eltalálja a labdát, és úgy látja, hogy érdemes kifutni a futómétra vonalra, akkor ledobja az ütőfát a földre és elindul. Ha az ütése nem volt kedvező, vagy a labda mellé ütött, akkor feláll az ütőmétra vonal valamelyik pontjára, és olyan kedvező ütésre vár, amelyre elindulhat, vagy a következő ütővel együtt futhat, ha annak jó az elütése.

A külső csapat a kiütött labda elkapására, vagy gyors összjátékkal a futó megdobására törekszik. Ha a futójátékost megdobják, vagy ha a levegőben szálló labdát lepattanás előtt elkapják, a két csapat helyet cserél.

Az ütés szabályai: A rosszul feladott labdát az ütő nem köteles elfogadni, de a harmadik feladás után a labda kiütését meg kell kísérelni. A jó dobások számát, vitás esetben a bíró dönti el.

Ha az ütő a labda mellé üt, nem futhat ki. Három sikertelen ütés után oldalt felállva megvárja, míg egy társa sikeres ütésére elindulhat.

Hátrafelé, az ütésvonal elé vagy az ütőmétra vonal és a pálya közepét jelző zászló között

oldalra ütött labda szabálytalan, ha az ütő a futást megkezdte, vissza kell térnie az ütőméta vonalra.

Minden játékos egyszer, a kapitány - aki utoljára marad- háromszor üthet.

Az ütők csak számozási sorrendben üthetnek. A sorrendet a helycsere után is be kell tartani.

Ha az ütőjátékos elérte a futóméta vonalat, ott megpihenhet (le kell guggolnia és a földre ütéssel jelzi, hogy nem kíván visszafutni) vagy alkalom szerint azonnal visszafuthat. Ha a két utat megteszi anélkül, hogy megdobnák - ütésjogát megtartja, és egy pontot szerez csapatának. Befutás után a sor végére áll, és akkor üthet újra, ha ismét rákerül a sor, csak akkor szerez új pontot.

Védőjáték: A kidobás szabályai:

A dobók a futókat mozgásukban nem akadályozhatják. Sorfal, átkarolás, feltartás esetén a futó játékosok a futóméta vonal érintése nélkül visszatérhetnek az ütőtérbe. Ilyenkor pontot kapnak és megtartják ütésjogukat.

A labdával a dobó játékos nem futhat, de egy kilépést tehet. A futásból végrehajtott és a földről felpattant találat érvénytelen.

Ha a labda elhagyja a játékeret pl: egy célt tévesztett dobás után, a játék nem áll meg. Az ütőméta vonal mögötti területet kivéve a játéktéren kívül bárholnan érvényes találatot lehet elérni.

Ha a futójátékos menekülés közben a játékerületet elhagyja úgy tekinthető mintha a labdával megdobták volna.

Helycsere van a két csapat közt:

1, a futójátékos leütése után 2, ha a futójátékos kilép az oldalvonalon 3, a labda elkapása után, ha a védőcsapat a kiütött labdát elkapja 4, ha az ütőcsapat tagjai elfogytak (az ütőjátékosok az ütő- vagy futóméta vonalon állva maradnak) sikertelen ütések okán.

Az a csapat győz, amelyik a meghatározott játékidő alatt (jelen esetben 30 perc) több pontot gyűjt. Minden érvényes befutás új ütésjogot és egy pontot jelent.

Egyéb: A visszafutáskor bármennyien futnak vissza a futóméta vonalról, csak az ütőjátékos tarthatja meg az újabb ütés jogát, de ez is csak 1 pontot ér.

Játéktér eszközök:A pálya 4 sarkát zászlókkal jelöljük, melynek mérete 30 x 50 m. A felső alapvonal az "ütőméta vonal", a másik oldalon van a "futóméta vonal". Az "ütőméta vonal"-tól 10 méterre egy vonalat húzunk, ez az ún. "ütésvonal". Az "ütőméta vonal" mögött 3 méterre még egy párhuzamos vonalat húzunk. Ide állnak fel az ütőjátékosok.

18:00 Kérdés idő- Közösen

18:30 táborrendezés csoportvezetői vizit, kinek hogy sikerült berendezkednie.

20:45 Tábortűz

A gyújtós az általuk hozott gallyak történik.

- a fényről és az egységben levő erőről beszélek. Ki kell venni egy ágat meg kell mutatni, hogy önmagába elalszik és meleget is alig ad.

- Példa még a közösség erejére, Ki kell hívni a legerősebb fiút, hogy törjön el egy pár ágat, majd megkérni fogja össze az ágakat és úgy próbálja eltörni azokat.

- énekek Pl: Tüzed Uram Jézus, Szentlélek jöjj lobogó láng.

22:00 Takarodó

Kedd, Isten nyomai

(napos B csoport vezető 2)

Prédikáció: Wass Albert elvész a nyom Hiribi története a csónakkal és Isten nyomainak keresése a világban. Minden embernek küldetése ez.

- Láthatók e a láthatatlan isten nyomai a világban? Egy különös szemüvegen keresztül látjuk csak ezeket a nyomokat. Ez pedig nem más, mint a Hit, amit az egyházon keresztül élünk.

- A hit nem hiszékenységet jelent. A hit nem beszűkíti, hanem kitágítja az ember értelmét. A hit megmutatja a környezetünk mögött levő gondoskodó és mindent fenntartó Istent.

Hasonlat a föld és Isten kapcsolatának szemléltetésére. A bábszínházba sem látjuk a báb mozgató személyt mégis tudjuk, hogy ott van. Néha a látás az, ami vakká tesz, ha mindent látnunk kellene ahhoz, hogy higgyünk benne szegény, lenne a világ.

- Mi magunk is Isten képmásai vagyunk, az ő képére és hasonlatosságára teremtettünk. Egy Istenarc van eltemetve bennem

- Jézus mint Isten megkerülhetetlen nyoma.

A napi program vázolója, miként fogunk mi is ilyen lábnyomokat keresni egész nap. **ÁMEN**

Pasztorális szemináriumi Dolgozat: Kölcséni Magyarság ismereti tábor.

Indulás két csoportban

- reggel a mise előtt valakivel kimegyek és végig az útvonalon és az
- a mai nap két csoportra bontva zajlik.

1, Gyalog Túristvándiba 2,5 óra

Ez alatt figyelmesen közlekedünk, hogy a lábnyomot megtaláljuk. A lábnyomon egy feladat és a következő lábnyom megtalálási helyének tájleírása.

Feladatok:

- Ha nem létezem, miért keresel?
- Miért keresel engem, mit akarsz kérdezni tőlem? Minden gyerek találjon ki egy kérdést és írja le. Ezt átadja a csoportvezetőnek
- Gondold végig Istennek milyen tulajdonságai lehetnek, gondold át te is ezekre törekszel-e. Te magad is Isten képmása vagy ezért van hasonlóság!
- A másik ember is Isten lábnyoma. Ki az akin keresztül a leginkább érzed, hogy az Isten milyen végtelenül szeret téged.
- Ha látsz egy keresztet akkor eszedbe, jut-e hogy az Isten fia meghalt érted. Kell-e annál jobb barát aki ha kell még az életét is odaadja érted.
- A templom az Istenkeresés nyoma. Te szereted a templomot?

- ebéd /hideg/
- strand
- vissza egy szakasz csónakon 1,45 óra
- innentől busz

2, 1,45 óra gyalog 1,5 óra csónak

- közben ebéd /hideg/
- érkezés után strand
- vissza busszal

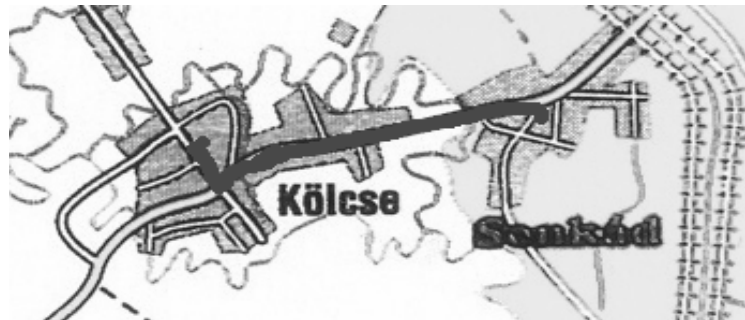
Este: filmvetítés Projektorral- Legyetek jók, ha tudtok.

Szerda, Őseink hagyatéka

(napos C csoport csoportvezető 3)

Prédikáció: A magyarság és a kereszténység, miként tértünk meg: feszogatások háborúk, békét a kereszténység hozta, Árpád kor mint a kereszténység és a Magyarság aranykora, Szent Erzsébet mint a leginkább ismert magyar szent. A Magyar szent királyok. Keretet adnak a Magyar királyság történetének

- A huszadik század mint a nagy hitelhagyás kora. Őseink

hagyatékára nem elég felnézni, ha halványulni látszik tenni kell azért, hogy a következő generációk előtt is ragyogjon.

- Az őseinktől kapott hit és a hozzá kapcsolódó magyarságtudat olyan ajándék, amit nem lehet vitrinbe tenni. Olyan, mint egy cserép virág, amit öntözni kell, ha üveg alá teszed, egyszerűen elszárad.

- Hogyan öntözhetjük: Felnézünk elődeinkre, szüleinkre. A hit hagyatéka pedig a templomba, hittanra járással és annak életre váltásával, az imádsággal. **ÁMEN**

Indulás Sonkád 1 óra (vigyázni a közlekedésre, mert egy szakaszon a főút melletti kerékpárúton megyünk)

- Műemlék templom 20 perc

A sonkádi templom: a XV–XVI. század fordulóján épült. A kétoszlatú támpillérekkel megerősített templomépület a sokszögű szentéllyel záródik. Ez utóbbi északi oldalához sekrestye csatlakozott; ezt az újkorban lebontották, majd a legutóbbi műemléki helyreállítás során ismét felépítették. A templom falazóanyaga törtkő, az építészeti tagozatokat sárgás-szürkés színű, szemcsés riolittufából faragták. Az ablakok megőrizték középkori formájukat, osztósudaruk és kőrácszataik azonban hiányoznak. A szentélyben a padlónalától számított 314 centiméternyi magasságban faragott kőkonzolok kerültek elő, felettük boltozat lenyomatával. A szentélyt minden bizonnyal díszes késő gótikus boltozat koronázta, mint ahogyan ezt az ebben az időben épített vámosoroszi, nagyszekeresi vagy a jánkmajtisi szentélyboltozatok ma is mutatják. (Egy-egy ilyen boltozat ára mintegy 250-300 akkori

forintra tehető, amit – bár nem volt kis teher, a példák nagy száma alapján – meg tudtak fizetni.) Minthogy az épületkutatás során boltozatának csomóponti elemei nem kerültek elő, pontos formáját nem ismerjük, s azt sem tudjuk, díszítették-e ezeket a Csaholyiak címerei – esetleges kegyúri támogatásuk dokumentumaként. A hajót – mint a XV–XVI. században általában – festett deszkamennyezettel fedhették. Ennek szép példája maradt ránk a ma Szlovákiához tartozó Szmrecsány templomából. (A szmrecsányinak világias a szellemisége: gazdag, gótikus levélornamentika közé festett, medvére vadászó sisakos alakok, lovagi torna és sárkányt ölő lovagpár díszítik.) A szentélyben ülőfülkét nem alakítottak ki, ellenben az északi szentélyfal és annak csatlakozása mentén kőből faragott szentségtartót helyeztek el a falazatban. A sekrestyébe nyomott, számrhátíves lezárású, pálcátagos ajtó nyílik. (Számrhátíves kapuk ugyancsak akadnak a tágabb környéken: Nyírpazonyban, valamint a kárpátaljai Akliban, Csepén és Beregszászon. Ezek azonban formájukban és díszítésükben is különböznek a sonkádi sekrestyeajtótól, az a magyarországi nagygéccivel mutat nagy hasonlóságot.) A nyugati kapu hasonlóképpen pálcátagos lehetett. A templom legkorábbi kifestését két, a diadalív északi és déli pillérén látható, körökbe szerkesztett, vörös felszentelési kereszt képviseli. A későbbiek folyamán a falakat kívül-belül többször lemeszelték, a többszörösen meszelt felületeket – főleg az ablakok, a déli kapu és a diadalív körül – az újkorban ornamentális és geometrikus színes festéssel díszítették, s ezek most, hála a restaurálásnak, láthatóvá váltak. És, persze, a helyreállított templom őrzi a XV–XIX. század mestereinek keze munkáját is. (3 kilométer)

- Vissza 1 óra

- szálláson étkezés pihenő

- 15:00 indulás számháborúzni 30 perc (helyszín a túr part) Szabály ismertetés 10 perc

Számháború: Két csoportra oszlunk. Az egyik csoport a támadók a másik a védekezők.

-A támadók feladata hogy a töltés rét felöli oldaláról indulva átvizsgáljanak egy előre megadott területet (ettől a fától addig a fáig) Ez alatt meg meg kell keresnie a védekező csapat zászlóit és minnél többet le kell olvasni a védők számaiból.

- A védekező csapat meghatározott területe az ártéri fák közt van itt rejtik el a csapatzászlóikat ezeket érdemes vezető segítségével elrejtteni, maximum 1,5-2m magasságba masnival kell odakötni úgy hogy a zászló lengjen (a zászlók fehérek és Árpádházi magyar szentek nevei olvashatók rajtuk). A védekezés közbe minnél több támadót kell kiiktatni a játékból a szám leolvasásával.

- A szünetek alkalmával érdemes új számot adni a kiesetteknek, oly módon, hogy a csapatba két ember kerülhet vissza. Mindkét csapatkapitány két embert választ egyet a saját egyet a másik csapatából (így erősnek és gyengének egyforma esélye van visszajutni a játékba). Ez után, ha előfordulna, hogy valaki nem veszít két embert a támadásban akkor A védők nem játékost kapnak hanem választhatnak, hogy egy zászlót visszavesznek és újra elrejtenek, vagy az ellenfél csapatából egy játékost leültetnek a következő szünetig (csapatkapitány nem lehet). A támadók pedig még be nem gyűjtött zászlót kérhetnek vagy ők is parkoltathatnak ellenfelet.

- kb: 2 szémháború

- 17:30 indulás vissza

Este filmvetítés: A pillangó

Csütörtök, Megtérés

(napos d csoport csoportvezető 4)

Prédikáció: A megtérés az Istenhez fordulás első állomása, új szemléletet kapunk és nyitottá válunk Isten megismerésére. Rengeteg kérdésünk hirtelen választ talál. Nagy megnyugvás érzünk, ugyanakkor hihetetlen tenni akarást. Ez az, amihez el akarlak vezetni titeket.

- Senki nem mondta hogy nem lehet hit nélkül élni. Még én is azt mondom, hogy lehetséges sőt van úgy, hogy sokkal boldogabbnak gazdagabbnak tűnik az aki nem hisz. Mert istn nem akarja, hogy csak egy szerencsésebb élet reményében higgyenek benne.

- Ezért, hagyja isten azt is, hogy a Magyarság is elforduljon tőle. Isten nem akarja, hogy bárki azért higgyen benne hogy megnyerje a lottó ötöst.

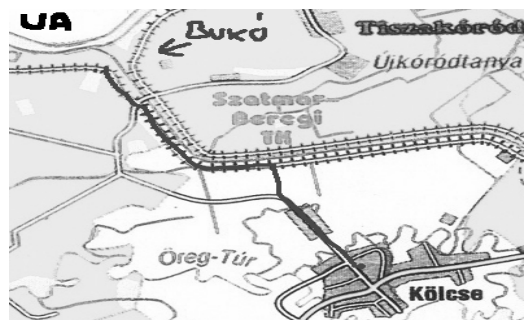
- Mi Istenünk nem egy automata amibe bedobáljuk az imádságot és ő megadja a kért dolgokat. Figyeljünk oda, hogy Isten ne csak a bánatban és örömben legyen az Istenünk, hanem engedjük be őt a hétköznapijainkba. **ÁMEN**

- indulás a kisbukóra (2 óra)

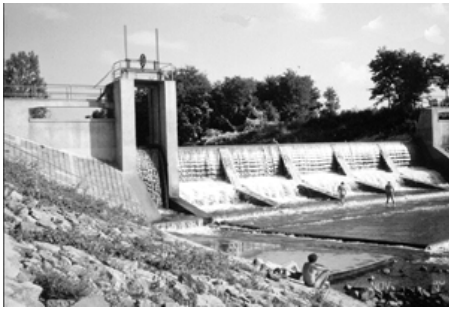
Közben a töltésre érve párokat jelölünk ki (azokat tegyük egy párba akik valami miatt haragba vannak, vagy a legkevésbé találták meg a hangot a másikkal) Összekötjük a cipőfűzőiket az egymás mellé eső lábaikon.

- fürdés

- ebéd /hideg/

keresztállítás: Mindenki hozzon magával a torkolatból egy nagyobb követ amit erőlködés nélkül elbír.

- Közben az ártérben levő fákból készítettünk egy nagyobb keresztet kötéllel összekötjük a szarait.
- A kövekkel kitámasztjuk.
- Körbe álljuk több körben évgyűrű szerűen és mindenki csendben imádkozhat.

Ez után **bizalom és közösség építő játékok.**

- Gordiuszi csomó: Nagy körbe állunk, Becsukott szemmel és kinyújtott kézzel elindulunk a kör közepe felé. A kinyújtott kezeinkkel megfogjuk egy másik ember kezét. Ezután mindenki kinyitja a szemét és egy koordinátor vezetésével megindul a bogozás. Kezeket elengedni tilos.

- Szabadesés: hármásával összeállunk. Az egyik tag mindig hátra dől a másik kettőnek pedig meg kell Fogni.

- Vezess, ha mersz: Az ártér egy szakaszán úgy kell áthaladni, hogy vezettjük a bekötött szemű társunkat, oly módon, hogy egy kezét fogjuk, és azon szimuláljuk a következő mozdulatsorokat.

- indulás vissza

Este: horgászás szauna

Péntek Vándorúton Isten felé

(napos e csoport vezető 5)

Prédikáció: Egész utunk vándorlás Isten felé: sokszor van úgy, hogy eltévedünk, vagy nem látjuk a célt.

- Krisztus egyháza biztos, hogy a világ végéig fennmarad, de Krisztus ezen ígérete a világ egyházra vonatkozik. A mi felelősségünk, hogy Krisztus Magyar keresztényt is talál-e a világ végén.

- Legyetek úgy keresztények és magyarok, hogy utódaitok számára ti is át tudjátok adni ezt a csodálatos és gazdag hagyatékot, amit Magyar kereszténységnek hívnak.

Pasztorális szemináriumi Dolgozat: Kölcseni Magyarság ismereti tábor.

- Krisztus egyháza Új Szent Istvánokra, Erzsébetekre, Margitokra és Imrékre vár. Minden kor kiküszködi magából a maga szentjeit, nincs is nemesebb cél mint Isten e választottai közé tartozni. **ÁMEN**

- Szekértúra: Útvonal Kölcse, Szatmárcseke, Túrístvándi, Kölcse.

- Itt az út alatt kitölthető a tábort felmérő Kérdőívet kitöltessük. (Név nélkül, a válaszokból úgy is azonosítani lehet az illetőt)

Kérdőív

- 1, Melyik az a pillanat, amit szívesen átélnél újra?
- 2, Mi az, amit utólag nézve szeretted volna inkább nem átélni?
- 3, Kivel találtad meg leginkább a hangot ez alatt a hét alatt?
- 4, Lettek e új barátaid?
- 5, Közelebb kerültél-e Istenhez?
- 6, Mi az a program, amiből túl sok volt szerinted a héten?
- 7, Mi az miből túl kevés?
- 8, Meg voltál elégedve az ételekkel?
- 9, Volt- e olyan pillanat, amikor nem voltak jelen szervezők de jobb lett volna, ha ott lettek volna?
- 10, Szeretnéd- e hogy időnként találkozzanak az itt táborozók a plébánián?

Szatmárcseke: Hazánk keleti szegletében, Fehérgyarmattól 18 km-re fekszik a szatmári Tiszahát egyik leghangulatosabb települése, Szatmárcseke. Ősi nemesi község. Első írásos adat 1181-ben említi. Lakosai mindig magyarok voltak. A XVIII. század végén betelepedett szlovák és rutén telepések lassan elmagyarosodtak s ma már csupán vallásuk különbözteti meg őket a törzsökös református népességtől. A község neve egy Cseke nevű erdőőr nevéből származik. A Szatmár előtag megkülönböztető szerepű, a vármegyei hovatartozásra utal. Településrendje soros beépítésű, néhol keresztcsűrös, szalagtelkes formájú.

A századok során több nemesi család birtokolta: a XVI. század elején a Szenté-Mágócs nemzetség, majd a Darahy, Császlóczy, Báthori, Kende, Werbőczy Perényi és más családok. A XVII. század derekától tartósan a Kölcsey és a velük rokon Kende család lakó- és birtokhelye, uradalmi központja. Korábban is találkozhatunk Csekével kapcsolatban a Kölcsey névvel. Ezt Nagy Lajos 1344-ben kiadott oklevele bizonyítja, amelyben a hűtlenséggel vádolt Kölcsey Dénes fiainak e birtokot visszaadta. A nemesi birtoklás a szomszéd községekhez viszonyított

gyorsabb fejlődést is elősegítette. Jellemző, hogy itt tartották - a környék településeit megelőzve - a vármegye első közgyűléseit 1368-ban és 1370-ben. A kedvező földrajzi adottságokkal rendelkező falu gazdaságáról Szirmay Antal (1741-1812) monográfiájában ezt olvashatjuk: "...határa ... mindenféle őszi, tavaszi vetést megterem, kaszálója sikeres és hasznos szénát terem... szép almás, szilvás gyümölcsöseik vannak, mellyeknek terméseit a Tiszán máshova hordanak... szép szarvasmarhákat is nevelnek." A történelem viszontagságait ez a község sem kerülhette el. Szenvedett a mohácsi vést követő háborús időkben, majd az 1565-ben Kistarcsánál táborozó Schwendi Lázár német, és Hasszán török basa csapatainak sanyargatásaitól. A Rákóczi-szabadságharc kuruc felkelői a közeli Tarpán bontottak zászlót, és a tiszabecsi győztes ütközet után Csekét is érintve vonultak az ország belseje felé. Nem kerülte el a falut az 1717-es tatárbetörés sem. Lakosságát és gazdasági értékeit tizedelték járványok és természeti katasztrófák. (Árvizek, 1865-ben tuzvész.)

1795-ben Kende Pál földbirtokos 16 zempléni családot telepített a községbe. A református vallású lakosság nem fogadta be őket, ezért külön csoportban a község nyugati felén telepedtek le. Sokan nemesi rangot kaptak katonai szolgálataikért. Így alakult ki az ún. armalista, illetve taksás nemesek nagy száma, amelyre a Nemesek utcája (ma Petőfi utca) is utal. Vasútja nincs, a szomszédos falvakkal, illetve Fehérgyarmat várossal autóbusszjárat köti össze.

Kopjafás temető: A szatmári tájra jellemző sajátos tárgyi és szellemi-néprajzi kultúrát őrző vidék külön kis szigete a község északi részén lévő református temető. Területe 3 kh és 20 négyszögöl.

A békében nyugvás fölött csupa ellentmondás: a csónak alakra formázott fejfák sora megdőbent, miközben az egyszerű művészi munka maradandósága gyönyörködtet. A szatmárcsekei református temető fejfakultúrája eredetét a néprajztudomány egyértelműleg még nem tisztázta. Erre vonatkozóan többféle magyarázat létezik. Csónak alakúnak és ember alakúnak is mondják a csekei fejfákat, sőt a két formát ötvözve, csónakban fekvő emberalak szimbolikájáról is beszélnek. Az egyik álláspont szerint (Solymossy, Lüko) egy ősi finnugor temetkezési mód elhalványult emléke és a díszítőművészet lokális fejlődése teremtette meg ezt a sajátos fejfakultúrát, amely nemcsak a Felső-Tisza vidékén, de feltehetően Európában is egyedülálló. Mások (Bátky, Nyárády) ezt vitatják. Hiszen a romlékony faanyag miatt pusztuló fejfák évszámai a XIX. század közepénél nem őriznek korábbiakat. Egy "divatba jött" típusról lehet szó, melynek

sokkal kisebb számban - megfelelői Szatmár megye más református falusi temetőiben (pl. Vámosoroszi, Tiszadob stb.) is fellelhetők. A fejfák tölgyfából készülnek. Méreteik általában kb. 180 cm magasságúak. Az elkorhadás miatt ugyanazt a fejfát kb. 65-70 cm mélységbe ismét beássák, ezért adódik a méretkülönbség. Ismereteink szerint ennek a mindenképpen sajátosan szatmárcsekei fejfátípusnak a mostani és az ezt megelőző egyszerűbb díszítésmóddal két fajtája alakulhatott ki. Az egyik típus ötszög alakú, eleje és két oldala derékszögű, és a hátsó két oldal szögben metszi egymást. Gyakori a hatoldalúra bárdolt fejfa is. Mindkét típus föld feletti részének teteje előrehajló, faragott, felül éllel befejezett. A homlokzati oldal felső, bevágásokkal tagolt része valóban emberi arcra emlékeztet. A homlokzat mélyebbre fűrészelt táblarésze a szövegmező: a halott nevének, korának elhalálozási időpontjának, esetleg a hozzátartozók utolsó útra szóló pár szavas kötetlen, vagy rímes "üzenet"-ének helye. Az ABRFA rövidítés olvasata: "a boldog feltámadás reménye alatt". Az utolsó BP jelentése: "béke poraira". A sírok nyugat-keleti irányban állnak. A fejfák a nyugati végben, az írásos oldal is nyugati irányban áll.

A fejfák fő díszítőeleme az egy- vagy többszakaszos, középvágásos "magyar bajusz" motívum és az ún. csipkevágás. Gyakori a rozetta, a cserépből kinőtt stilizált fűzfa, a tulipán vagy a mezei virág. Ezek a motívumok egyébként a magyar népművészetben, különösen a népi építészetben és használati tárgyakon gyakran alkalmazott díszítésmódok. A temetőben kb. 550 fejfás sír található.

A fejfák gyors pusztulása szükségessé tette, hogy konzerválásukról is gondoskodás történjék. Ezért, valamint az átalakuló temetkezési szokásoknak a régi, hagyományos keretekben való tartása végett az Országos Műemléki Felügyelőség elvégezte a temető fejfáinak restaurálását és a temetőt 1973-ban műemlékké nyilvánította. Egyedi, zarándokhely értékévé nemzeti történelmünk és irodalmunk nagy egyénisége, *Kölcsey Ferenc* és a Kölcsey család hamvainak őrzőhelye miatt minősül a csekei református temető. **Kölcsey sírja**: a temető legmagasabb helyén áll.

Köröszi, hatszög alakú párkánnyal összefogott, elöl két kandallóval magasított klasszicista emlékmű. Közepén hasáb alakú talapzaton "Kölcsey"

Pasztorális szemináriumi Dolgozat: Kölcseai Magyarország ismereti tábor.

szélessége itt 30–40 lépés széles, a medre mocsaras, vize embereknek csak szükség esetén, az állatoknak viszont mindig alkalmas volt. Hidakon lehetett átkelni rajta. A XVIII. század végén, a XIX. elején a gróf Rhédey, a Kende, Kölcsey, Jármay, Domokos és Toldy családok bírták. Fényes Elek Geographiai szótárából tudjuk, hogy a XIX. század közepén a faluban 359 lakos élt; határának dombosabb része homokos, a többi fekete lapály volt, amit a hallal, rákkal teli Túr vize gyakran elöntött; derék tölgyes, szilfás, gyertyános erdőt bírt és a vízimalma jól jövedelmezett. Szatmár vármegye monográfiájában feltüntették mind az Istvándi, mind a Túrístvándi nevet. 1908-ban veszi fel a Túrístvándi nevet megkülönböztetésül a határában folyó Túr folyóról. 1839-ben 360 lakosa volt. Lakosai a középkorban magyarok voltak, csak a későbbi századokban települt meg a községben jelentéktelen számú idegen /román / népelem. Közigazgatásilag Istvándi 1860-tól a Szamosközi, 1870-től a fehérgyarmati első járáshoz, 1876-tól a Fehér-gyarmati járáshoz tartozott. 1983-tól községi közös tanács társközsége, tanácsának székhelye Szatmárcseke volt. 1989. július. 1.-től Fehérgyarmat városkörnyéki községe, 1991-től önálló. 1995. évi közigazgatási besorolás szerint rangja: község. 2004-től Kömörő községgel alkot körjegyzőséget, körjegyzőségi székhely.

Vízimalom: A vezetés során ismertetik a történetét.

4944. Túrístvándi, Malom u. 3 Tel: (44)721-082 (30)289-9808

- vissza Kölcseire

Este: filmvetítés Projektorral- A jövő kezdete.

Szombat Hálaadás

(napos f csoport csoportvezető 6)

7:00 ébresztő

7:20 Terítés-reggeli

8:00 Tábor külső rendbetétele (a területekért felelős csoportok végzik)

8:30 Saját szállás rendbetétele, Mindent bepakolunk

9:15 busz érkezése, bepakolás, raktár ürítése. Indulás előtt mindent Újra végignézni

11:25 Indulás Máriapócsra

12:15 Érkezés, A bazilikában tisztelettel a kegykép előtt, és közös imádság (egy tized rózsafűzér) Nézelődés, történeti ismertető

Kegytemplom Története: A könnyezés csodája után, 1731-1756 között épült fel a kéttornyú barokk stílusú, Szent Mihály tiszteletére szentelt templom. Belül a XIX. század elejéről származó, XVIII. századi barokk részleteket tartalmazó ikonosztáz és a könnyező Mária-kép is látható.

A könnyező Mária-kép csodájának hírére Pócsra özönlő tömeg befogadására 1731-ben kezdték építeni a kőtemplomot (az évszám a jelenlegi főbejárat szemöldökén levő felirat első kronosztikonjában szerepel). Az 1756-ban elkészült, kettős homlokzati toronnyal ellátott, egyhajós, barokk stílusú épületet XII. Pius pápa 1948-ban bazilika rangra emelte.

A templom művészi falképei a XX. század közepén készültek, a Mária tiszteletét ábrázoló festményt Petrasovszky Manó festette 1945-ben. A főoltár XVIII. század végi barokk munka, az ikonosztáz a XIX. század második feléből való. A kereszthajó alatti látogatható kriptában több püspök hamvai is nyugszanak.

Az évente márciustól novemberig ismétlődő búcsú alkalmából 500-600 ezer bel- és külföldi zarándok, érdeklődő turista keresi fel a várost. 1991-ben II. János Pál pápa is ellátogatott a településre.

Kegykép története: A pócsi kegyképet 1676-ban Csigri László máriapócsi bíró készítette fogadalomból és hálából, a török rabságából történt szabadulásának emlékére. A képet Papp Dániel helybéli görög katolikus lelkész öccse, Papp István festette.

1696. november 4-én, miközben a kis fatemplomban Papp Dániel lelkész a Szent Liturgiát végezte, Eöry Mihály pócsi földműves arra lett figyelmes, hogy az ikonosztázon elhelyezett Istenszülő-ikon mindkét szeméből bőségesen folynak a könnyek. A rendkívüli esemény csodálattal töltötte el a jelenlevőket. A könnyezés két hétig szünet nélkül tartott, majd kisebb megszakításokkal egészen december 8-ig.

I. Lipót császár a kegyképet 1697. március 1-jén Bécsbe vitette. A pócsi fatemplomban a Mária-ikon helye évekig üresen állt. A mostani kép eredetéről kétféle változat is szól: Az egyik szerint még a kép Bécsbe való átszállításakor készítettek egy másolatot a Kassa melletti Bárcán, a jezsuiták kolostorában. Festőjét nem ismerjük. A másik változat szerint a pócsi

görög katolikus paróchus a császárhoz intézett beadványában a kép visszaadását kérelmezte. Az uralkodó ezt rossz néven véve, az egri püspökhöz intézett leiratában ígéri, hogy az eredeti képről másolatot készíttet, s azt a pócsi görög katolikus templomnak ajándékozza. A kegykép másolata Telekessy István egri püspök intézkedésére készült el, s ez került a pócsi templomba.

Sem az eredeti kép, sem a róla készült másolatok a továbbiakban nem könnyeztek, kivéve azt, amelyiket Pócsra visszavittek.

1715. augusztus 1-jén Papp Mihály fiatal paróchus a reggeli istentiszteletet végezte, amikor Molnár János kántor észrevette a kép második könnyezését.

A máriapócsi kegyhely újabb nevezetes eseménye, a kegykép harmadik könnyezése 1905. december 3-án kezdődött. P. Gávris Kelemen szerzetes atya – a kegykép őre – zarándokokat vezetett a templomba. Amikor a kép foglalatát kinyitotta észrevette, hogy a Szűzanya arca a szokottnál sötétebb, jobb szeméből könnycsatorna húzódik le az arcon, ami egy könnycseppben végződik. A könnyezés december 19-ig folyamatosan tartott, majd december utolsó két napján is, összesen 18 napig. A könnyezés tényét egyházi és világi vegyesbizottság ellenőrizte, s megállapította a könnyezés valóságát. A könnyeket felfogó selyemkendőt kicsiny foglalatban a templom falára függesztették, ma is ott található a kegykép alatt.

13:15 Indulás haza

14:30 Érkezés: Hálaadás a szülőkkel közösen. Minden csoportból elmondja valaki, hogy milyen volt a kiscsoport és milyen vicces dolgok történtek és, hogy hogy érezték magukat.

Függelék

Esősprogram lehetőségek

- Projektoron filmnézés.
- Szaunázás.
- Prevenció (dohányzás, alkohol, drogok)
- Kölcsi Tájház megtekintése.
- Fülesdi Falumúzeum megtekintése. (Helyi járatú busszal átmegyünk fülesdre a csoport felével délelőtt, a másik fele pedig délután nézzük meg. Az otthonmaradók a Falumúzeumba mennek.)

Költségvetés

Útiköltségek

Mire	Összesen
Busz oda-vissza 210 Ft/Km	Kb. 90 000 Ft
Túristvándi-Kölcse	Kb. 1800
Kölcse-Fülesd (esőprogram)	4400
Összesen	Kb. 100 000 Ft

Szállás

Magában foglalja:

- közüzemi díjak
- projekttor
- halastó
- focipálya
- szauna
- konyha
- két épület.
- táborvezetőnek külön szoba.

Közös megegyezéssel hozzávetőleg **100 000 Ft**.

Étkezés

Élelmiszer	Hozzávetőleges ár
Hideg ebéd 6X	250 Ft fejpénz 67500 Ft
Hideg reggeli 2X	200 Ft fejpénz 18000 Ft
Egy fagyizás	2 gömb 8800
Húsfélék, fűszerek főzéshez	50 000 Ft
Összesen	Kb 150 000 Ft

Egyéb költségek

Tárgy	Hozzávetőleges költség
Egészségügyi csomag, Plusz gyógyszerek	10 000 Ft
Kézműves játékok alapanyaga	30 000 Ft
Szervezők plusz ellátmánya	10 000 Ft
Belépők, eső esetén 2 belépő	30 000
Összesen	80 000 Ft

Összes költség Hozzávetőleg 430 000 Ft

Fedezet

Honnan	Mennyit
Püspökség	50 000 Ft
Egy évig az egyháztanács beleegyezésével havi 15 000 Ft zároltatok a célra	180 000 Ft
Pályázatból	50 000 Ft
Tárgyi hozzájárulás	Zöldség, alapanyagok (Krumpli Tészta)
Összesen	280 000 Ft
Gyermekektől beszédendő	4000 Ft (vezetők: 2000 Ft)

Lemezen Pluszba megtalálhatók egyéb tábori és Túrmenti képek

Tartalomjegyzék

Bevezető I.....	(1-8 old.)
A szatmár-beregi táj.....	1. old.
A „ szatmári végek”.....	1. old.
A táj történelme.....	2. old.
Általános tudnivalók Kölcséről.....	3. old.
Történelem.....	3. old.
Építészeti, kulturális emlékek.....	4. old.
Területi adottságok.....	5. old..
Az öreg Túr és környékének növény és állatvilága.....	5. old.
Egészségügyi intézmények.....	5. old.
Gyógyszertár	5. old.
Orvosi rendelő.....	6. old.
Fogorvos.....	6. old.
Fehérgyarmati ügyelet.....	6. old.
Táborhely	7. old.
Oda-vissza út.....	7. old.
Környező települések-turisztikai célpontok.....	8. old.
Kölcséi Magyarságismereti tábor II.....	(8-27 old.)
Részvevők.....	
8. old.	
1, Vasárnap Nyitott szívvel.....	8. old.
Tábor szabályzat.....	9. old.
Napirend Állandó Részei.....	10. old.
Kézműves foglalkozás.....	10. old.
Prédikáció.....	10. old.
2, Hétfő, Egységben az erő.....	12. old.
3, Kedd, Isten nyomai.....	15. old.
Prédikáció.....	15. old.
Feladatok.....	16. old.
4, Szerda, Őseink hagyatéka.....	17. old.

Pasztorális szemináriumi Dolgozat: Kölcséni Magyarság ismereti tábor.

Prédikáció.....	17. old.
A sonkádi templom:	17. old.
Számháború	18. old.
5, Csütörtök, Megtérés.....	19. old.
Prédikáció.....	19. old.
Bizalom és közösség építő játékok	20. old.
6, Péntek Vándorúton Isten felé.....	20. old.
Prédikáció.....	20. old.
Kérdőív.....	21. old.
Szatmárcseke.....	21. old.
Kopjafás temető.....	22. old.
Kölcsey sírja.....	23. old.
Turistvándi.....	24. old.
Vízimalom.....	25. old.
7, Szombat Hálaadás.....	25. old.
Prédikáció.....	25. old.
Kegytemplom Története.....	27. old.
Kegykép története.....	27. old.
III Függelék	(27-31 old.)
Esősprogram lehetőségek.....	27. old.
Költségvetés.....	28. old.
Plusz a lemezen megtalálható.....	29. old.
Tartalomjegyzék.....	30-31. old